

Reacties rond monument schuilplaatsverleners 2015

A:

3/31/2015 17:49:07	Eugenie Kruijtzter	eugeniekruijtzter@planet.nl	Goedemiddag, Afgelopen zaterdag las ik in Dagblad Trouw "Monument schuilplaatsverleners in Kamp Amersfoort. Mijn Vader en Moeders, een gezin van 12 kinderen, nummer 11 geboren in de Hongerwinter, overleden in de Hongerwinter in Voorburg ZH, hebben tijdens de oorlog, ondanks het grote, puberale gezin, ook een Grootmoeder in huis, schuilplaats verleend in de Tweede Wereldoorlog. In Historsich Voorburg, Jaargang 1, Nummer 2, 1995 wordt ons gezin beschreven. Nummer 12 ben ik, de enige na de Tweede Wereld Oorlog geboren. Ik word en ben gehaat binnen het gezin. Dit doet pijn.
-----------------------	-----------------------	--	--

B:

Jan de Witt en zijn vrouw Geertje de Witt-Meinema woonden bij het uitbreken van WO II in het Groningse dorp Baflo. In een huis met een schuur, midden in het dorp. Ze hadden acht kinderen en runden een brandstofzaak. Twee zoons Drewes en Derk hadden beide een binnenschip. Deze schepen werden buiten Baflo gebracht om te ontkomen aan invordering door de Duitsers. Al snel kregen Jan de Witt en zijn vrouw ze onderduikers op zolder. Een politiemann, iemand van Schiermonnikoog, een militair en vele anderen voor een korte of langere tijd. Ook een Joods meisje dat Sjaan genoemd weg, verbleef er gedurende de gehele oorlogstijd. Een dochter – Grietje de Witt – was dienstmeid bij Antonie Vonk. Vonk was leraar ("meester") aan de School met den Bijbel in Baflo en leidde daar ook het verzet. In opdracht van Vonk bracht Grietje de Witt in de nachtelijke uren onderduikers naar de diverse schuiladressen. Ze bracht ook bonkaarten naar de schuilplaatsverleners. Haar moeder had daartoe een speciale zak in haar jurk genaaid die bij controle moeilijk was te vinden. Jan de Witt kreeg ook bezoek van de Duitse bezetters voor huiszoeking. Als er onraad was, dan verdwenen de onderduikers met al hun spullen via een gat in de zolder op een plank naar de brandstofschoor. Daar konden ze schuil houden. Was dat niet genoeg, dan konden ze vandaaruit via tuinen van burens, wegvlugten. Op het moment dat de Duitsers aan de deur waren, lagen er een of twee vrouwen in een bedstee met een doek om hun hoofd. Jan de Witt gaf de Duitsers dan stevast de boodschap "Krank" met daarbij de mededeling dat de ziekte besmettelijk was. Vaak druipen ze dan weer af. Maar op een keer kwamen ze terug en eisten dat de twee dochters Grietje en Ebeltje iedere dag voor de Duitsers aardappelen moesten schillen, maar dat wees Jan de Witt resoluut af. Bij een razzia door de Duitsers in de kerk ging het bijna mis. Rond de kerk stond een NSB'er, die dochter Ebeltje van Jan de Witt in het vizier kreeg. Zij was met haar verloofde Albertus Molenhuis op de fiets onderweg naar Baflo. De NSB'er schoot haar letterlijk door het hoofdhaar.

Wat ontzettend dapper van Jan de Witt en zijn vrouw om gedurende WO II vijf en soms wel acht onderduikers op zolder te hebben en dat allemaal geheim weten te houden voor de bezetter en de NSB. Zij verdienen veel waardering en respect!

Ingebracht door: Ulfert Jan Molenhuis, kleinzoon van Jan de Witt en in het huis geboren waar het allemaal heeft plaatsgehad. Mijn moeder Ebeltje (17 oktober 1919) heeft me dit allemaal verteld. Ze leeft nog (95).

U.J. Molenhuis,
Berlageweg 110
9731 LK Baflo
T 050 540564
M 06 55737657
E-mail: mole1532@planet.nl

C: Speech Fred van Zuiden

Slowly   Good afternoon Ladies and Gentleman, honoured guests.
Please forgive my English – after sixty years in Canada my Dutch is a little rusty.

I stand before you as a prime example of what this heart wrenching event is all about. From the age of eleven I was hidden by different families, continually forced to move on when things got hot   PAUSE

Today is a miracle to me. A stunning sculpture has appeared to remind us of the courageous souls our small country produced. Each one risked their live.
BIG PAUSE

Before the winds of time dulled my memory, I sat down in 2005 to write Call Me Mom. I needed badly to recapture my hiding experiences - and in particular to

pay homage to the mothers responsible for me daily. I thought my tribute would end with my book dedication – and its title – “Zeg maar mamma”.

I have had a **secret desire** to present a medal to all the brave Dutch men and women who enabled people to disappear. Now they are virtually all dead – and I have shed many tears. You can IMAGINE my satisfaction at observing this stunning monument come to fulfill my desire.

The Stichting was right on the button to recognize this need – despite it being seventy years late. I am honoured that Zeg maar mamma became one of the statue’s supporting donors. (WHISPER-& SLOW) Can’t you feel the fear in this brilliant work of art.

I appreciate your support. (SLOWLY) It has moved the issue of risking one’s life to a higher level.

Those who lie here haunt me – I hope they hear our footsteps. Thank you for coming today.

D:

Geachte heer Pothof,

Nogmaals veel dank voor de uitnodiging om te spreken tijdens de onthullingsplechtigheid van het monument voor schuilplaatsverleners. Ik vond het een buitengewone en indrukwekkende bijeenkomst. Het monument is werkelijk prachtig! Zoals afgesproken met een van uw mede bestuursleden stuur ik u hierbij de tekst van mijn toespraak.

Ik wens u veel succes met fase 2 van het project en feliciteer u nogmaals met het prachtige resultaat van fase 1!

Met vriendelijke groet,
Ronald Leopold